

**R E P U B L I C
O F S L O V E N I A
S U P R E M E
C O U R T**

Informacije za oštećenog sa posebnim potrebama za zaštitom

Kao oštećeni u krivičnom postupku imate određena prava, koja su detaljnije predstavljena u nastavku.

RS

Za dodatne informacije u vezi sa vašim pravima i sa time kako ih ostvarivati možete da se obratite sudu koji rešava vaš predmet.

Spisak sudova sa kontaktnim podacima se nalazi na internetnoj stranici: **https://www.sodisce.si/sodisca/seznam_sodisc/**

Dodatne informacije o toku krivičnog postupka i pravima oštećenog su dostupne na internetnoj stranici: **[nasodiscu.si](https://www.nasodiscu.si)**.
Dodatne informacije o pomoći (i izvan sudskih postupaka) i o organizacijama koje mogu da Vam pomognu možete da nađete na internetnoj stranici policije: **www.policija.si**.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN SOCIAL FUND

Posebne potrebe za zaštitom

1

Imate pravo da Vas nadležni organ u prekrivičnom ili krivičnom postupku pri prvom kontaktu upozna sa načinom obaveštavanja o:

- besplatnoj zdravstvenoj, psihološkoj i drugoj pomoći i podršci;
- pomoći i merama po zakonu koji uređuje prevenciju nasilja u porodici;
- merama zaštite i drugim merama za osiguranje lične bezbednosti po tom zakonu i zakonu koji uređuje zaštitu svedoka;
- pravu na prisustvo osobe od poverenja i pravu na besplatnu pravnu pomoć po zakonu koji uređuje besplatnu pravnu pomoć;
- mogućnostima za povraćaj štete po Zakonu o krivičnom postupku (ZKP) i po zakonu koji uređuje odštetu žrtvama krivičnih dela;
- isplati i povraćaju troškova oštećenog;
- pravu na tumačenje i prevođenje;
- kontaktnom licu nadležnog organa s kojim možete da razgovarate o svom predmetu;
- eventualnim drugim pravima ili privilegijama koje mogu biti važne za Vas.

Obim i vrsta informacija zavise od vaših ličnih karakteristika i ranjivosti, vaših posebnih potreba za zaštitom, od prirode, težine i okolnosti krivičnog dela, kao i od faze prekrivičnog ili krivičnog postupka.

2

Možete da zamolite za obaveštavanje o puštanju ili begu okrivljenog iz kućnog pritvora, pritvora ili zatvora (član 65.a ZKP).

3

U prekrivičnom i krivičnom postupku imate u **određenim slučajevima pravo na prisustvo osobe od poverenja, koju sami birate** (uz maloletnog oštećenog, uz oštećenog koji je žrtva nasilja ili uz drugog oštećenog, ako to zahtevaju priroda i težina krivičnog dela, njegove lične okolnosti ili stepen njegove ugroženosti), osim ako je to u suprotnosti sa interesima sprovođenja prekrivičnog ili krivičnog postupka ili sa interesima oštećenog (član 65).

- 4 Garantovano Vam je **pravo na mere zaštite i druge mere za osiguranje lične bezbednosti** pod uslovima koje predviđa ZKP, a posebno: saslušanje preko video-konferencije, dodeljivanje pseudonima, saslušanje u posebno prilagođenim prostorijama, saslušanje uz pomoć stručnjaka odgovarajuće struke (član 143.č, 240. i 240.a ZKP) i mera zaštite koje reguliše Zakon o zaštiti svedoka (ZZPrič).
- 5 Sud mora da Vam **omogući da ne dođe do neželjenog kontakta sa okrivljenim**, osim ako je kontakt nužan za sprovođenje prekrivičnog ili krivičnog postupka (član 65. ZKP).

Punomoćnik i besplatna pravna pomoć

- 1 U krivičnom postupku možete da ostvarujete svoja prava preko **punomoćnika**. Na osnovu Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (ZBPP) možete da zamolite za **besplatnu pravnu pomoć** advokata kao punomoćnika. Molba za dodelu besplatne pravne pomoći se podnosi u pisanom obliku na propisanom obrascu kod okružnog suda na čijoj teritoriji imate stalno ili privremeno boravište. Više informacija i obrazac na kome se podnosi molba za besplatnu pravnu pomoć možete da dobijete na internetnoj stranici: <https://nasodiscu.si/bpp>.
- 2 U slučajevima krivičnih dela protiv polne slobode, protiv braka, porodice i dece, kao i zasnivanja ropskog odnosa i trgovine ljudima sud će maloletnom oštećenom koji još nema punomoćnika dodeliti advokata kao punomoćnika po službenoj dužnosti (član 65. ZKP).
- 3 Uz maloletnog oštećenog, uz oštećenog koji je žrtva nasilja ili uz drugog oštećenog, ako to zahtevaju priroda i težina krivičnog dela, njegove lične okolnosti ili stepen njegove ugroženosti, može da bude prisutna **osoba koju oštećeni sam izabere**, osim ako je to u suprotnosti sa interesima sprovođenja prekrivičnog ili krivičnog postupka ili sa interesima oštećenog (član 65. i 240. ZKP).

Ostala prava u krivičnom postupku

- 1 U krivičnom postupku imate pravo da **upozoravate na sve činjenice i predlažete dokaze koji su važni za utvrđivanje okolnosti u vezi sa krivičnim delom i imovinskopravnim zahtevom, da pregledate spise, kao i da postavljate pitanja na glavnom pretresu okrivljenom, svedocima i veštacima i da dajete primedbe i objašnjenja u vezi sa njihovim iskazima**. Sud može da Vam odrekne pravo na pregledanje spisa sve dok ne budete saslušani kao svedok (član 59, 165.a, 177, 178, 291, 329. i 334. ZKP).

- 2 U krivičnom postupku možete podneti **predlog za ostvarivanje imovinsko-pravnog zahteva** ako imate pravo na ostvarivanje tog zahteva u parničnom postupku (naknada štete, povraćaj stvari, poništenje pravnog posla). Predlog morate precizno da definišete, da ga obrazložite i da podnesete dokaze (npr. da navedete iznos, podnesete račune...) (član 100-105, 134. i 241. ZKP). Imovinsko-pravni zahtev nije obavezan, već je mogućnost koja je u krivičnom postupku data oštećenom.
- 3 Svaki svedok ima **pravo na povraćaj troškova (za prevoz do suda, za gubitak prihoda...)** pod uslovima iz pravilnika koji reguliše povraćaj troškova u krivičnom postupku i povraćaj naknade za platu i izgubljenju zaradu. Povraćaj troškova treba zahtevati odmah po saslušanju.
- 4 U krivičnom postupku imate **pravo da koristite svoj jezik** na zakonom predviđen način i pravo na prevod bitnih dokumenata (član 8. ZKP).
- 5 **Sudska odluka protiv koje imate pravo žalbe** (član 367. stav 4. ZKP) biće Vam uručena zajedno sa poukom o pravnom sredstvu, u kojoj će biti naveden rok i način podnošenja žalbe (član 169. stav 7, član 363. i 367. ZKP).
- 6 Kao oštećeni imate pravo na informacije o stanju krivičnog postupka i pravosnažnih presuda, ako za njih zamolite ili ako je to zakonom predviđeno (član 65.a, član 363. stav 6. ZKP). Informacije možete da dobijete u radno vreme kod istražnog ili krivičnog upisnika suda koji vodi vaš predmet.

Druga prava koja možete da ostvarujete izvan krivičnog postupka

- 1 Na osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti (ZSV), kao licu oštećenom krivičnim delom Vam je u okviru socijalno-zaštitnih usluga besplatno obezbeđena **podrška žrtvama krivičnih dela**, koja obuhvata stručnu podršku i savetovanje od strane nadležnog Centra za socijalni rad.

- 2 Posebna pomoć i mere se obezbeđuju na osnovu **Zakona o prevenciji nasilja u porodici (ZPND)**. Pomoć pružaju nadležni centri za socijalni rad i nevladine organizacije. Na vaš predlog, sud može u vanparničnom postupku da izrekne uzročniku nasilja sledeće mere: zabranu ulaska u stan, zabranu zadržavanja u određenoj blizini stana, zabranu zadržavanja i približavanja mestima na kojima se žrtva obično nalazi, zabranu susreta i uspostavljanja kontakata sa žrtvom i druge. Za obezbeđivanje zaštite dece, nadležni sud može da izrekne dodatne mere predviđene zakonom. Dodatne informacije o vidovima pomoći i merama su dostupne na internetnoj stranici ministarstva nadležnog za rad, porodicu, socijalna pitanja i jednake mogućnosti.
- 3 Ako ste žrtva nasilnog dela sa umišljajem ili član porodice žrtve čija je smrt bila posledica nasilnog dela sa umišljajem, možete imati pravo na **odštetu po Zakonu o odšteti žrtvama krivičnih dela (ZOZKD)**. Zahtev se podnosi u pisanom obliku, na propisanom obrascu, ministarstvu nadležnom za pravosuđe. O priznanju odštete odlučuje komisija koju imenuje Vlada RS.

Obaveze oštećenog

- 1 Ako ste pozvani kao svedok, morate da se odazovete na poziv i svedočite, osim ako u ZKP nije drugačije određeno (član 234. ZKP), a ako na poziv ne možete da se odazovete, morate da opravdate svoj izostanak (član 62.a ZKP). Molimo Vas da u opravdanju navedete svoje kontaktne podatke, da bi sud sa Vama lakše uskladio novi datum.
- 2 Sud morate da obavestite o svakoj promeni adrese ili boravišta (član 66. ZKP).
- 3 Postupak ne smete namerno da odugovlačite, jer sud može novčano da Vas kazni ako su vaša dela očigledno usmerena ka odugovlačenju postupka (član 140. ZKP).
- 4 U postupku morate da postupate sa poštovanjem, jer sud može novčano da Vas kazni ako u podnesku ili govoru vređate sud ili nekoga od učesnika u postupku (član 78. ZKP).
- 5 Bez obzira na ishod krivičnog postupka, morate da platite odgovarajuću sudsku taksu i troškove koji su nastali vašim privođenjem, odlaganjem istražne radnje ili glavnog pretresa, nepodnošenjem najavljene žalbe i druge troškove postupka koje prouzrokuje svojom krivicom (član 94. ZKP).